

BICIKLISTI – NAJRIZIČNIJA KATEGORIJA UČESNIKA U SAOBRAĆAJU

Kamikaze na dva točka

Iako su početkom ove godine objavljeni ohrabrujući rezultati o bezbednosti saobraćaja u 2019.

koji kažu da nikada nije bilo manje poginulih na našim drumovima, postoji kategorija koja je zabeležila drastično povećanje stradanja, a to su biciklisti. Prošle godine je broj poginulih biciklista povećan u odnosu na 2018. za 68 odsto. Samo u poslednje tri godine smrtno je stradalo 150 a povređeno je više od 4.000 biciklista. Najčešće stradaju zbog sopstvene neodgovornosti

U decembru 2019. saobraćajna policija je u Loznici otkrila biciklistu koji je vozio sa 5,5 promila alkohola u krvi, iako je po medicinskim knjigama odavno trebalo da je u komi

Sa porastom temperature i broja sunčanih dana raste i broj učesnika u saobraćaju, pa je i veće prisustvo

biciklista na putevima i ulicama. Zato stručnjaci godinama unazad opominju vozače automobila i kamiona

da od marta do septembra imaju to na umu, posebno u krajevima gde je bicikl tradicionalno prevozno sredstvo, na primer u Vojvodini. Razlog je vrlo jednostavan: jer biciklisti nemaju nikakvu šansu pri sudaru sa automobilom ili teretnjakom, koji

su poslednjih godina i sami biciklisti krivi za to što skoro svakodnevno pune stranice crne hronike u novinama.

Sustizanje opasna radnja

Ne čudi podatak da 94 odsto poginulih u nezgodama između bici-

64 bicikliste stradala su na putevima u 2019.

klista i vozila čine vozači dvotočkaša. Zakoni fizike i zdrav razum kažu da se golim telom ne ide na gomilu gvožđa, posebno ako je ta masa

15 ili 20 puta veća i kreće se brže. Prema podacima Agencije za bezbednost saobraćaja biciklisti najčešće stradaju kao žrtve sudara sa putničkim automobilom, i to čak u 55 odsto nezgoda. Za 21 odsto sudara krivi su vozači teretnih vozila.

Kada je reč o tipovima saobraćajnih nezgoda u kojima ginu biciklisti, čak 57 odsto sudara dogodilo se tako što su vozači automobila „sustigli“, odnosno naleteli na bicikliste. U 28 odsto nezgoda radilo se o sudarima pri kojima su biciklisti ili vozači automobila skretali. Naletanje biciklista na pešake dogodilo se u tri odsto slučajeva dok jedan odsto nezgoda odlazi na sudar bicikla i parkiranog vozila. Preciznije rečeno, za taj jedan odsto nezgoda krivi su vozači koji su neprežno otvarali vrata parkiranih automobila. Iako zvuči kao scenario za burlesku, uopšte nije smešno, jer su u takvim nezgodama 92 biciklista povređena.

„Krivac“ je i saobraćajno okruženje. Većina naselja su uglavnom projektovana da omoguće brz i bezbedan

ALKOHOL NA DVA TOČKA

Sami sebe ugrožavaju

Biciklistima nije potreban niko drugi da bi stradali, što samo naizgled zvuči nelogično. Naime, svaka deseta nezgoda sa poginulim biciklistima bila je ona u kojoj su učestvovali samo biciklisti – u incidentu nije bilo nikog drugog: ni automobila, ni kamiona, ni pešaka. Najčešći krivac za to je alkohol. Zbog toga što su pijani seli za gvernal, od 2016. do 2018. smrtno je stradalo 27 biciklista, a njih 446 je povređeno. Ako se izuzmu vozači automobila, ovo je ubedljivo kategorija sa najviše pijanih u saobraćaju. I dok pijani vozači imaju šansu da prežive, jer ih štite razni sistemi, pijani biciklisti padaju u jendek ili podleću pod točkove, i tu je kraj. Stručnjaci kažu da je ovako neodgovorno ponašanje karakteristično za manja naselja, gde ljudi i dalje misle da nakon dve-tri čašice rakije u lokalnoj birtiji mogu bez problema da se odvezu nekoliko kilometara do kuće.

Dobar rad sa školskom decom doveo je do smanjenja broja poginulih među najmlađima

■ Najčešće nezgode u kojima ginu biciklisti

57,5%
sustizanje,
tj. naletanje
vozila
na bicikl
otpozadi

28,5%
sudar pri
skretanju
vozila ili
bicikla

10% nezgode u kojima
učestvuju samo biciklisti

3% sudar sa
pešacima

1% sudar sa
parkiranim vozilom

Saveti i preporuke Agencije za bezbednost saobraćaja biciklistima

- Koristite biciklističke staze ili biciklističke trake ako postoje u vašem naselju
- Tamo gde ne postoje staze i trake za bicikle, koristite kolovoz, najviše jedan metar od desne ivice puta
- Koristite zaštitnu kacigu, ona može smanjiti posledice u slučaju pada
- Vozite samo ispravan bicikl na kome rade i prednje i zadnje svetlo
- Uvek držite obe ruke na volanu, i nikada ne vozite sa slušalicama u ušima
- Nikada se ne pridržavajte (šlepujte) za drugo vozilo
- Ne vozite pod uticajem alkohola ili psihoaktivnih supstanci
- Dete mlađe od 12 godina ne sme da vozi bicikl na javnim putevima
- Ako se dva ili više biciklista kreću u grupi, dužni su da voze jedan za drugim
- Dok upravljate biciklom, nosite adekvatnu odeću (pantalone sa užim nogavicama) a na putu van naselja i svetloodbojni prsluk

saobraćaj vozila, dok se o biciklistima mislilo samo sporadično. Zato ima mnogo gradova u kojima nema nijednog metra biciklističkih staza ili biciklističkih traka, pa su biciklisti prinuđeni da se kreću kolovozom. U

takvom okruženju i uslovima logično je što ih vozači ne primećuju i ponašaju se nonšalantno, jer ko bi očekivao biciklistu na bulevaru sa tri trake na kome se vozi mnogo brže od dozvoljenih 50 km/h. Osim grešaka vozača,

■ MANJE POGINULIH MALIŠANA

Dobra osnova za budućnost

Bicikl je nesumnjivo, uz loptu, omiljena dečja igračka. Nažalost, prethodnih godina mališani su često znali da se u toj igri na dva točka zanesu i stradaju, ali stvari idu na bolje. U poslednje tri godine četvoro dece biciklista je poginulo, što je mnogo manje nego broj mališana koji su stradali kao putnici u vozilu ili kao pešaci. Ovaj trend nije slučaj jer očigledno da saobraćajno obrazovanje, ma koliko ga bilo malo, i razne kampanje i akcije poput takmičenja „Šta znaš o saobraćaju“ pokazuju svoj rezultat.

koje su nesporne, stručnjaci ABS-a skreću pažnju na to da velikom broju nezgoda svojim ponašanjem kumuju i sami biciklisti.

Zaboravili na farove

Oni su teže uočljivi za vozače jer su u poređenju sa automobilima ili drugim vozilima, neuporedivo manji. Taj problem je posebno izražen noću, za šta su delimično krivi i oni sami. Naime, iako su po zakonu dužni da u saobraćaju na putu imaju napred svetlo bele, a pozadi crvene boje, mnogi nemaju ništa od toga. Takvu neozbiljnost, nažalost, njih šest je u poslednje tri godine platilo glavom, a još 38 je povređeno. Tome

treba pridodati i podatak da je dvoje poginulo a desetoro biciklista povređeno, jer su u trenutku sudara imali tamnu, neuočljivu odeću, što je doprinelo nezgodi.

Drastičan skok broja stradalih u 2019, kada su 64 lica izgubila život na biciklu (čak 21 više nego među motociklistima i mopedistima zajedno) trebalo bi da bude opomena svima: biciklistima da vode računa o sebi i da poštuju propise, vozačima da budu pažljiviji, policiji da ih češće kontroliše i rigoroznije kažnjava, a nadležnima da rade na sklanjanju biciklista sa kolovoza na staze, jer je to najbolji način da se oni sačuvaju. ■ G. Kazić